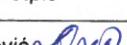
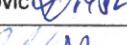

	Izvješće o kvaliteti opskrbe plinom u 2015.	Oznaka: 779-2016/UD

IZVJEŠĆE O KVALITETI OPSKRBE PLINOM U 2015. GODINI

Aktivnost	Ime i prezime / Potpis	Funkcija	Datum
Izrada	Karolina Orešković 	Ekspert u Službi prodaje i regulatorne usklađenosti	29.2.2016.
	Ivan Zelenika 	Inženjer viši I u Službi rudar. I proc. Tehnologije	29.02.2016.
Suglasnost	Kristijan Starčević 	Direktor poslovnih funkcija	29.2.2016.
	Gracijan Krklec 	Direktor Sektora tehnološkog upravljanja	29.02.2016.
Odobrenje	Krešimir Malec 	Direktor društva	

Izvješće Operatora sustava skladišta plina o kvaliteti opskrbe plinom za 2015. godinu

Operator sustava skladišta plina, Podzemno skladište plina d.o.o. (nadalje: PSP ili Operator), skladištenje plina kao reguliranu djelatnost u 2015. godini, obavljalo je temeljem, zakona, propisa, uredbi EU i internih dokumenata društva od kojih su između ostalih:

- Zakon o tržištu plina
- Metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za skladištenje plina
- Odluka o iznosu tarifnih stavki za skladištenje plina
- Pravila korištenja sustava skladišta plina UPR-175 -1/2014 od 29. prosinca 2014. (usvojena od strane HERE na sjednici od 23. prosinca 2014.) čiji su sastavni dio i
- Opći uvjeti korištenja sustava skladišta plina
- Postupak raspodjele standardnih paketa skladišnog kapaciteta
- Tipski Ugovor o skladištenju
- Obrasci za rezervaciju i ugovaranje kapaciteta
- Cjenik nestandardnih usluga

Uzimajući u obzir tehnička ograničenja i očuvanje integriteta sustava skladišta plina, te planirane aktivnosti za povećanjem kvalitete usluge vezane uz kapacitete utiskivanja i kapacitete povlačenja te obvezu izvršavanja ugovorenih usluga, korisnicima su u skladišnoj godini 2015. na raspolaganje stavljena 102 standardna paketa skladišnog kapaciteta (SBU), koji su u cijelosti i ugovoreni.

Pri tome naglašavamo kako je od raspoloživog broja SBU-a 70% kapaciteta odnosno 71 SBU temeljem Odluke o određivanju prioriteta prilikom provođenja postupka za raspodjelu kapaciteta sustava skladišta plina opskrbljivaču na veleprodajnom tržištu plina, dodijeljeno Hrvatskoj elektroprivredi d.d. (NN 78/14) kao imenovanom opskrbljivaču na veleprodajnom tržištu plina.

Ponudom prekidivih kapaciteta povlačenja i prekidivih kapaciteta utiskivanja, te omogućavanjem virtualnih nominacija korisnicima je pružena mogućnost korištenja kapaciteta koje u danom trenutku nisu koristili ostali korisnici sustava skladišta plina i to do nivoa tehničkog kapaciteta povlačenja odnosno utiskivanja ovisno o trenutnom načinu rada sustava skladišta plina.

Korisnicima je putem informacijske platforme omogućeno i trgovanje na sekundarnom tržištu kapaciteta sustava skladišta plina, ali tijekom 2015. godine nisu zabilježene trgovinske transakcije.

Osim trgovanja zakupljenim uslugama Operatora sustava skladišta plina, korisnici mogu trgovati i uskladištenim plinom te je u tijeku godine bilo transakcija u skladištu kako između korisnika i Operatora tako i među samim korisnicima.

Tijekom 2015. godine, 80% korisnika skladišta koristilo je usluge prekidivih kapaciteta, a na sustavu skladišta korisnici su dnevno nudili i energiju uravnoteženja.

Obzirom na sezonski tip skladišta, ponude energije uravnoteženja na skladištu ovise kako o tehničkom kapacitetu primarnog smjera (trenutni način rada skladišta) tako i o sumi nominacija svih korisnika skladišta koja je limit za ponudu „energije uravnoteženja“ u suprotnom smjeru od načina rada skladišta.

U skladu s odredbom čl. 19. Pravila o organizaciji tržišta plina, u slučaju izvanredne situacije na

transportnom sustavu, koja zahtjeva promjenu načina rada sustava skladišta plina iz utiskivanja u povlačenje ili iz povlačenja u utiskivanje, nalog za promjenu načina rada Operatoru sustava skladišta plina može dati Operator transportnog sustava.

Podzemno skladište plina je temelj sigurnosti i fleksibilnosti opskrbe plinom s ulogom uravnoteženja proizvodnje i uvoza s potrošnjom prirodnog plina na tržištu Republike Hrvatske.

Društvo PSP vodi, održava i razvija siguran, pouzdan i učinkovit sustav, a tijekom 2015. godine nastavljene su aktivnosti za povećanje kapaciteta povlačenja i kapaciteta utiskivanja.

Uz stalne aktivnosti na održavanju postrojenja postojećeg podzemnog skladišta plina u Okolima, kojima se postiže visoka pouzdanost rada, intenzivirane su i investicijske aktivnosti. Sa svrhom poboljšanja kapaciteta povlačenja (produljenje vremena rada s maksimalnim kapacitetom) izgrađene su i opremljene dvije nove bušotine koje će tijekom 2016. izgradnjom plinovoda biti uključene u sustav skladištenja plina. Realizacija zahtjevnog projekta dogradnje i modernizacije kompresorske stanice je u tijeku, izrađena je sva potrebna dokumentacija, ugovorena isporuka opreme i građenje. Ovim zahvatom povećati će se kapaciteti utiskivanja, dobiti rezervni kapaciteti, diverzificirati pogonski energet te značajno poboljšati ekološki utjecaji na okoliš.

Potvrda kvalitete našeg rada jest i činjenica da smo nositelj čak tri certifikata: ISO 9001:2008, ISO 14001: 2004 i OHSAS 18001: 2007.

- **Opis sustava za praćenje kvalitete opskrbe plinom**
- **Pouzdanost isporuke**

- Organizacijom rada i 24 satnim nadzorom sustava skladišta, uvažavajući standarde kvalitete propisane zakonskim propisima te spomenutim ISO i OHSAS standardima PSP ulaže maksimalne napore u pouzdanost isporuke, odnosno stalnu isporuku/preuzimanje plina u/iz transportnog sustava.
- Korisnici sustava skladišta plina u skladu s odredbama Pravila korištenja sustava skladišta plina, zahtjev za uslugom skladištenja nominiraju (najavljuju) putem informacijske platforme PSP-a, putem koje mogu zatražiti i tri dodatne (renomiracije) odnosno promjene najavljenih količina utiskivanja/povlačenja.
- Operator prihvata svaku nominaciju ukoliko se ona temelji na ugovorenim stalnim kapacitetima sustava skladišta plina, te nominaciju koja se temelji na ugovorenim prekidivim kapacitetima ukoliko u tom trenutku postoje ne iskorišteni (ne-nominirani) kapaciteti koje Operator može pružiti korisnicima nakon što odobri sve primljene nominacije za korištenjem stalnih kapaciteta.
- U skladu s odredbama članka 22. Pravila korištenja sustava skladišta plina, Operator ima pravo, uz prethodnu najavu, prekinuti uslugu skladištenja radi obavljanja hidrodinamičkih mjerjenja nakon završenog ciklusa utiskivanja i ciklusa povlačenja.
- Tijekom 2015. godine nije bilo neplaniranih prekida usluge skladištenja, a radi obavljanja HD mjerjenja nakon završenog ciklusa povlačenja odnosno utiskivanja, prema planu i u dogовору s korisnicima, usluga skladištenja nije pružana u razdoblju od 20. do 22. travnja 2015. te od 15. do 17. listopada 2015.
- U svrhu praćenja pouzdanosti isporuke kontinuirano se vode podaci o prekidima usluge skladištenja prema sadržaju Tablice 1 Priloga 2 Općih uvjeta opskrbe plinom: Praćenje općih standarda kvalitete opskrbe.

PREKID PRUŽANJA USLUGA SKLADIŠTENJA

R. br.	Trajanje prekida (Datum od - do)	Trajanje prekida satima	u	Vrsta prekida (Planirani/ Neplanirani)	Razlog prekida	Broj korisnika kojima je prekinuta usluga
1	20.04.2015.- 22.04.2015.	72		Planirani	Redovno godišnje HD mjerjenje (kraj ciklusa povlačenja)	5
2	15.10.2015.- 17.10.2015.	72		Planirani	Redovno godišnje HD mjerjenje (kraj ciklusa utiskivanja)	5

• **Kvaliteta plina** na priklučku PSP Okoli mjeri se procesnim plinskim kromatografom.

- Tijekom 2015. godine poduzet je niz aktivnosti vezanih uz kvalitetu plina, a detaljan opis dan je u Prilogu 1 ovog izvješća.
- Plinski procesni kromatograf koristi se u svrhu kontrole kvalitete plina te određivanje količine isporučene ili preuzete energije plina izražene u kWh.
- Za automatsku dnevnu kalibraciju, kromatograf koristi kalibracijsku smjesu ovjerenu od strane akreditiranog laboratorija za umjeravanje prema ISO 17025 za koju OSS posjeduje važeći Certifikat o analizi sastava smjese izražen na molarnoj bazi sa pripadajućom nesigurnošću.
- Plinski procesni kromatograf izravno je komunikacijski spojen s računalima protoka koja iz njega kontinuirano preuzimaju podatke o sastavu i fizikalnim svojstvima plina potrebnima za izračun faktora stlačivosti i korekciju obujma plina.
- Pravilima korištenja sustava skladišta plina definirano je koja se ogrjevna vrijednost koristi u slučaju kvara kromatografa (donja ogrjevna vrijednost iz kromatografske analize plina za specifičnu točku transportnog sustava PSP Okoli koju na svojoj internetskoj stranici objavljuje OTS).
- Pri polugodišnjoj provjeri kromatografa izvodi se najmanje osam uzastopnih analiza plinske smjese za kalibraciju na temelju kojih se izrađuje Izvješće o polugodišnjem ispitivanju kromatografa.
- Dnevni podaci o donjoj dnevnoj ogrjevnoj vrijednosti plina nalaze se u Prilogu 1 ovog izvješća.

• **Kvaliteta usluge**

- Svakodnevnim operativnim kontaktima s korisnicima, Operator ulaže maksimalne napore za podizanjem kvalitete svoje usluge. Najavu korištenja sustava skladišta plina korisnici obavljaju preko informacijske platforme kojoj autorizirani korisnici pristupaju putem svakog računala s internetskom vezom.
- Preko spomenute platforme korisnici primaju obavijesti o prihvaćenim nominacijama i renominacijama, primaju pozive na dostavu nominacija, te mogu pristupiti izveštajima o stanju na svojim bilančnim računima.
- Nominacije do nivoa zakupljenih stalnih kapaciteta Operator prihvata u cijelosti, a prekidive nominacije prihvata ovisno o tehničkom kapacitetu u trenutnom načinu rada

skladišta.

- Virtualne nominacije također su na prekidivim kapacitetima a proporcionalno se odbijaju sve virtualne nominacije veće od sume nominacija u primarnom smjeru, jer bi prihvatanje istih uzrokovalo promjenu trenutnog načina rada skladišta.
Prema prikupljenim podacima temeljem Upitnika o zadovoljstvu korisnika, svi korisnici drže da su virtualne nominacije na skladištu potrebne, a 60% ih smatra izuzetno korisnim.
Putem informacijske platforme korisnici skladišta, na sekundarnom tržištu mogu trgovati zakupljenim uslugama Operatora te uskladištenim plinom.
- Računi za usluge skladištenja dostavljani su u ugovorenim rokovima, a po isteku mjeseca obostranim potpisom izvještaja o prometu po bilančnom računu kontinuirano se obavljala provjera uskladištenih količina plina.

• **Opis samostalno provedenih mjera za povećanje kvalitete opskrbe plinom**

- U cilju povećanja kvalitete opskrbe Operator je tijekom 2015. godine obavio rudarske radove i niz aktivnosti čiji pregleda dajemo u Prilogu 2 ovog izvješća.
- Temeljem interne Upute o prikupljanju podataka o kvaliteti opskrbe, Operator prikuplja i kontinuirano prati vrste i trajanje prekida usluge skladištenja te ostale relevantne podatke za praćenje kvalitete opskrbe.
- Upitnikom o zadovoljstvu korisnika prikupljene su informacije o kvaliteti usluge koju pružamo, željama i prijedlozima korisnika te postupcima koje treba poduzeti kako bi istu u okviru zadanih tehničkih preduvjeta unaprijedili i poboljšali.
- Temeljem prikupljenih odgovora korisnika ističemo kako su korisnici zadovoljni ukupnim radom, odnosom i uslugama operatora, što predstavlja dodatnu motivaciju za daljnje aktivnosti oko podizanja kvalitete naše usluge.
- Zamjenom procesnog kromatografa povećana je kvaliteta usluge u segmentu kvalitete plina.

• **Prijedlog mjera za poboljšanje kvalitete opskrbe plinom**

- Temeljem informacija i prijedloga korisnika iz upitnika o zadovoljstvu, Operator će nastojati udovoljiti zahtjevima korisnika te u okviru tehničko-tehnoloških mogućnosti poraditi na onim elementima kvalitete usluge s kojima korisnici eventualno nisu zadovoljni ili imaju prijedloge za unapređenje.
- Dalnjim ulaganjem i ostvarivanjem planiranih aktivnosti u modernizaciju motokompresornice na PSP Okoli, Operator će povećati kapacitete utiskivanja te korisnicima omogućiti da u kraćem vremenu potrebne količine plina te iskoriste kratkoročne pogodnosti na tržištu plina RH i okruženja.
- Dovršetkom dodatnih istražnih radnji na eksploatacijskom polju u slučaju očekivanih pozitivnih rezultata operator će pristupiti aktivnostima projektiranja i građenja novog podzemnog skladišta plina na eksploatacijskom polju Grubišno Polje, izgradnjom kojeg će se povećati ukupni skladišni kapaciteti.
- Izgradnjom dvije nove bušotine na Okolima, poboljšati će se krivulja povlačenja u smislu produljenja vremena rada s maksimalnim kapacitetom povlačenja.

PRILOZI:

- Dnevni podaci o donjoj ogrjevnoj vrijednosti plina na PSP Okoli
- Izvješće o provedenim radovima i aktivnostima na PSP Okoli u 2015. godini